Szczepko 1

Majstrowie

Sprawa

wydawnictwa „Dzieje Miast.”

WYDAWNICTWO
„DZIEJE MIAST RZECZYPOSP. POLSKIEJ“

Sp. z o. odp.

Pod wysokim protektoratem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI 209170

POZNAŃ dnia 22-go października 1927 r.
ul. Podgórna 10
Telefon 12-75.

Dowód nadania № 186
Przesyłka polecona Nr.
do
w
Uwaga:
Pobranie
Opłata

Zarząd Wydawnictwa „Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej“, będącego pod protektoratem Ministerstwa Spraw Zagranicznych, ma zaszczyt i obowiązek zakomunikować Szan. Delegatom Miast Polski co następuje:

Dwuletnia praca Zarządu Wydawnictwa przy udziale grona wybitnych przedstawicieli świata naukowego, nad wydaniem monumentalnego dzieła p. t.: Dzieje Miast Rzeczyposp. Polskiej — dobiega końca.

Na podstawę myślową treści i idei pod budowę tego dzieła, złożyła się przedewszystkiem świadomość, że polska literatura tej dziedziny jest w stosunku do innych kulturalnych krajów niezmiernie uboga, że zatem należy tę palącą i zaniedbaną lukę corychlej wypełnić, ku pożytkowi kraju naszego.

Dzieło to będzie pierwszem tego rodzaju wydawnictwem źródłowem informującym kraj nasz jako też zagranicę o życiu miast Polski w przeszłości i teraźniejszości.

Szczególne znaczenie będzie ono posiadało dla szkolnictwa polskiego, jak również zagranicznego, jako dzieło podręczne do nauki o Polsce współczesnej.

Będzie przeto drukowane jednocześnie w trzech językach: polskim, francuskim i angielskim, ozdobione kilkuset ilustracjami i wielobarwnemi reprodukcjami oraz zaopatrzone w 21 map; całość zaś w wydaniu wybitnie luksusowem.

Wypełni ono dotkliwą lukę dającą się odczuwać w każdej gałęzi życia publicznego, przedewszystkiem zaś w naszej propagandzie zagranicznej, która powinna koniecznie rozporządzać źródłem informacji o ośrodkach kulturalnych i gospodarczych, jakiemi są miasta polskie.

Dzieło to będzie arsenałem, z którego będzie można czerpać broń i pociski w walce z wrogą nam propagandą, tak intensywnie działającą na naszą szkodę na zachodzie Europy i w Ameryce, przedewszystkiem zaś będzie ono atakiem zrywającem z dotychczasowym systemem naszym bronienia się tylko. —

Dzieło to drukowane jednocześnie obok polskiego w dwu językach zagranicznych najbardziej w świecie rozpowszechnionych, pogłębi i rozszerzy zainteresowanie narodów obcych Polską pod każdym względem a przedewszystkiem kulturalnym, gospodarczym i turystycznym.

Wydawnictwo to obejmie 25 tomów o nakładzie 30000 egz. na tom, t. j. ogółem 750 tysięcy tomów.

Tom pierwszy będzie zawierał rozprawy dotyczące Polski współczesnej, dostarczone przez poszczególne Ministerstwa oraz podstawowe prace do dzieła całego.

Tom czwarty pod nazwą „Almanach dla turystów“ obejmie materjały dotyczące rzeczy w Polsce najgodniejszych widzenia oraz opis zdrojowisk i uzdrowisk.

Tom 25 wypełnią życiorysy najwybitniejszych zasłużonych działaczy polskich współczesnych, reszta zaś tomów 1 do 2 na Województwo poświęconą zostaje dziejom miast i zawierać będą:

1) Zarys dziejów danego miasta.
2) Położenie miast współczesne pod względem ekonomicznym, statystycznym i kulturalnym.
3) Ilustracje, wielobarwne reprodukcje, mapy (ogółem 21).
4) Każdy tom poprzedzony będzie wstępem zawierającem rys historji danego województwa i położenia jego współczesnego.
5) W każdem tomie mieścić się będzie dział poświęcony problemom Powszechnej Wystawy Krajowej w r 1929, bowiem wydawnictwo omawiane stanowić będzie wybitne i niezbędne uzupełnienie tejże Wystawy.
6) Dział ostatni wypełnią ilustrowane opisy wielkiego przemysłu polskiego.

Niech nam wolno będzie wyrazić w dniu dzisiejszym głębokie przekonanie, że zebrani tu Sz. Przedstawiciele Związku Miast Rzeczypospolitej Polskiej pojmują wielki wysiłek i mozolną dwuletnią pracę całego zespołu wydawniczego nad tem dziełem, oraz ocenią, jaki pożytek osiągną nasze miasta wzgl. kraj nasz, przez oddanie $^{3}/_{4}$ miljona tomów do rąk narodów obcych.

Zarazem pozwalamy sobie wyrazić najgorętsze podziękowanie tym wszystkim Zarządom miast, które w uznaniu celowości tego dzieła — współpracą przyczyniły się do skompletowania materjału wydawniczego — w szczególności zaś — dziękujemy Panu Prezydentowi Ratajskiemu, oraz tutejszemu Województwu za udzielenie moralnego poparcia, tak niezmiernie cennego dla wydawnictwa.

Przy tej sposobności prosimy Szan. Delegatów, ażeby po powrocie do swych siedzib, spowodowali przyspieszenie odpowiedzi na nasz okólnik, który jednocześnie Zarządom Miast wysyłamy.

Zarząd Wydawnictwa
„Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej“
Sp. z ogr. odp.
w Poznaniu.

WYDAWNICTWO
„DZIEJE MIAST RZECZYPOSP. POLSKIEJ“
Sp. z o. odp.
Pod wysokim protektoratem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI 209170

POZNAŃ dnia 22-go października 1927 r.
ul. Podgórna 10
Telefon 12-75.

Zarząd Wydawnictwa „Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej“, będącego pod protektoratem Ministerstwa Spraw Zagranicznych, ma zaszczyt i obowiązek zakomunikować Szan. Delegatom Miast Polski co następuje:

Dwuletnia praca Zarządu Wydawnictwa przy udziale grona wybitnych przedstawicieli świata naukowego, nad wydaniem monumentalnego dzieła p. t.: Dzieje Miast Rzeczyposp. Polskiej — dobiega końca.

Na podstawę myślową treści i idei pod budowę tego dzieła, złożyła się przedewszystkiem świadomość, że polska literatura tej dziedziny jest w stosunku do innych kulturalnych krajów niezmiernie uboga, że zatem należy tę palącą i zaniedbaną lukę corychlej wypełnić, ku pożytkowi kraju naszego.

Dzieło to będzie pierwszem tego rodzaju wydawnictwem źródłowem informującym kraj nasz jako też zagranicę o życiu miast Polski w przeszłości i teraźniejszości.

Szczególne znaczenie będzie ono posiadało dla szkolnictwa polskiego, jak również zagranicznego, jako dzieło podręczne do nauki o Polsce współczesnej.

Będzie przeto drukowane jednocześnie w trzech językach: polskim, francuskim i angielskim, ozdobione kilkuset ilustracjami i wielobarwnemi reprodukcjami oraz zaopatrzone w 21 map; całość zaś w wydaniu wybitnie luksusowem.

Wypełni ono dotkliwą lukę dającą się odczuwać w każdej gałęzi życia publicznego, przedewszystkiem zaś w naszej propagandzie zagranicznej, która powinna koniecznie rozporządzać źródłem informacji o ośrodkach kulturalnych i gospodarczych, jakiemi są miasta polskie.

Dzieło to będzie arsenałem, z którego będzie można czerpać broń i pociski w walce z wrogą nam propagandą, tak intensywnie działającą na naszą szkodę na zachodzie Europy i w Ameryce, przedewszystkiem zaś będzie ono atakiem zrywającem z dotychczasowym systemem naszym bronienia się tylko. —

Dzieło to drukowane jednocześnie obok polskiego w dwu językach zagranicznych najbardziej w świecie rozpowszechnionych, pogłębi i rozszerzy zainteresowanie narodów obcych Polską pod każdym względem a przedewszystkiem kulturalnym, gospodarczym i turystycznym.

Wydawnictwo to obejmie 25 tomów o nakładzie 30000 egz. na tom, t. j. ogółem 750 tysięcy tomów.

Tom pierwszy będzie zawierał rozprawy dotyczące Polski współczesnej, dostarczone przez poszczególne Ministerstwa oraz podstawowe prace do dzieła całego.

Tom czwarty pod nazwą „Almanach dla turystów“ obejmie materjały dotyczące rzeczy w Polsce najgodniejszych widzenia oraz opis zdrojowisk i uzdrowisk.

Tom 25 wypełnią życiorysy najwybitniejszych zasłużonych działaczy polskich współczesnych, reszta zaś tomów 1 do 2 na Województwo poświęconą zostaje dziejom miast i zawierać będą:

1) Zarys dziejów danego miasta.
2) Położenie miast współczesne pod względem ekonomicznym, statystycznym i kulturalnym.
3) Ilustracje, wielobarwne reprodukcje, mapy (ogółem 21).
4) Każdy tom poprzedzony będzie wstępem zawierającem rys historji danego województwa i położenia jego współczesnego.
5) W każdem tomie mieścić się będzie dział poświęcony problemom Powszechnej Wystawy Krajowej w r 1929, bowiem wydawnictwo omawiane stanowić będzie wybitne i niezbędne uzupełnienie tejże Wystawy.
6) Dział ostatni wypełnią ilustrowane opisy wielkiego przemysłu polskiego.

Niech nam wolno będzie wyrazić w dniu dzisiejszym głębokie przekonanie, że zebrani tu Sz. Przedstawiciele Związku Miast Rzeczypospolitej Polskiej pojmują wielki wysiłek i mozolną dwuletnią pracę całego zespołu wydawniczego nad tem dziełem, oraz ocenią, jaki pożytek osiągną nasze miasta wzgl. kraj nasz, przez oddanie $^{3}/_{4}$ miljona tomów do rąk narodów obcych.

Zarazem pozwalamy sobie wyrazić najgorętsze podziękowanie tym wszystkim Zarządom miast, które w uznaniu celowości tego dzieła — współpracą przyczyniły się do skompletowania materjału wydawniczego — w szczególności zaś — dziękujemy Panu Prezydentowi Ratajskiemu, oraz tutejszemu Województwu za udzielenie moralnego poparcia, tak niezmiernie cennego dla wydawnictwa.

Przy tej sposobności prosimy Szan. Delegatów, ażeby po powrocie do swych siedzib, spowodowali przyspieszenie odpowiedzi na nasz okólnik, który jednocześnie Zarządom Miast wysyłamy.

Zarząd Wydawnictwa
„Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej“
Sp. z ogr. odp.
w Poznaniu.

nisterstwo Spraw Wewnętrznych   Warszawa, dnia 19 grudnia 1927.

Nr. SS. 6179.

sprawie wydawnictwa
Dzieje Miast Rzeczypospolitej
Polskiej

Do
wszystkich P.P. Wojewodów

Wydawnictwo „Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej" w Poznaniu zamierza rzy udziale grona wybitnych przedstawicieli świata naukowego wydać obszerne zieło p.t. Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej" ilustrujące rozwój Pols i w przeszłości i teraźniejszości.

Załączając odpis komunikatu wspominanego wydawnictwa zawierającego wyczerujące informacje o zamierzeniach tego wydawnictwa, zauważa, że ukazanie się ego rodzaju dzieła należy uznać ze względu na odczuwaną obecnie lukę- tem ardziej, że spełnić ma ono ważną misję propagandy wewnętrznej.- W związku charakterem i przeznaczeniem omawianego wydawnictwa zostaje ono też dedykowane Korpusowi Dyplomatycznemu Państw obcych w Polsce.-

Uznając celowość powyższych zamierzeń oraz pragnąc ułatwic dalszą pracę tak Komitetowi redakcyjnemu, jak i Zarządowi wydawnictwa, proszę Pana Wojewodę o wydanie podległym władzom administracyjnym i związkom komunalnym odpowiednich wskazówek, mających na celu spowodowanie przychylnego ustusunkowania się tych władz i związków do poczynań wydawnictwa, oraz udzielenie mu potrzebnych materjałów i wyjaśnień.-

M I N I S T E R

(Sławoj Składkowski)

1. zał.

H.J.

MINISTERSTWO
Przemysłu i Handlu

L. SM. 4886.
W odp. należy pow. się na
powyższą liczbę

Na pismo z dn. 17. XI. 1927.r.

Warszawa, dnia 23. listopada 1927

Do
Wydawnictwa Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej"

w P o z n a n i u

ul. Podgórna 10.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu docenia wartość i znaczenie wydania dzieła, obrazującego " Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej" i uważa, że podjęcie tak kapitalnej pracy, dotyczącej życia miast Polski powinno spotkać się z należytem poparciem społeczeństwa.

Dzieło to może być jednocześnie doskonałym atutem propagandowym na rzecz Polski, zwłaszcza, że ma być wydane również i w językach obcych.

SZEF SEKRETARJATU MINISTRA

(-) Czesław Peche

Ale kto da na to pieniądze ?!

[illegible signature]

PROSPECTUS.

Nous avons l'honneur et le plaisir d'annoncer la publication d'une oeuvre monumentale, en 25 volumes in 4° (format 26 x 33), intitulée „Histoire des Villes de Pologne“ (La „Pologne illustrée“). Cette publication, placée sous le le haut patronage du Ministère des Affaires Etrangères de Pologne, sera imprimée simultanément en trois langues, savoir en polonais, en français et en anglais, et ornée de plusieurs centaines d'illustrations et de reproductions en polychrome. Elle comprendra en outre 21 cartes et embrassera tous les domaines de la vie intellectuelle et matérielle de la Pologne.

L' „Histoire des Villes de Pologne“ sera le premier ouvrage qui, grâce à la richesse et à la sûreté de ses informations, renseignera l' étranger sur les foyers de notre vie intellectuelle et économique, les villes de Pologne, et comblera ainsi une grave lacune vivement ressentie à l'étranger, vu le manque d'informations de ce genre, notamment en ce qui concerne toutes les manifestations de la vie publique en Pologne.

Le premier volume contiendra des mémoires sur la Pologne actuelle, consacrés à l'activité des différents Ministères de la République Polonaise. Le dernier (XXVe) volume contiendra les biographies des plus éminents hommes d'Etat et des personnalités les plus marquantes de la Pologne contemporaine. Les autres volumes retraceront l'histoire de toutes les villes de Pologne, en tenant compte de leur situation actuelle au point de vue économique et statistique et sous le rapport de la civilisation. La cinquième partie de chaque volume sera consacrée aux problèmes de l'Exposition Universelle de la Pologne en 1929 (voir à la page 3 du présent prospectus).

Le Comité de Rédaction compte parmi ses membres MM. les professeurs et docteurs St. Arnold, Z. Arend, K. Bąkowski, A. Czołowski, Br. Dembiński, président de l'Union Interparlamentaire, W. Dalbor, St. Ehrenkreutz, K. Kaczmarczyk, J. Morawski, St. Pawłowski, N. Pajzderski, L. Ręgorowicz, A. Wojtkowski, Z. Zaleski, directeur de l'Office Statistique, F. Znaniecki.

Nous ajoutons que le Comité de rédaction dédie l' „Histoire des Villes de Pologne“ au Corps diplomatique des Puissances étrangères en Pologne.

Nous engageons tous ceux qui s'intéressent aux choses de la Pologne à souscrire à notre publication. Le prix de l'ouvrage complet en 25 volumes est de dollars amér. 35.—, reliure de luxe.

L'impression de l'ouvrage entier sera achevée au cours de l'année 1928.

Nous fournirons les volumes aussitôt qu'ils seront imprimés.

Les Editeurs.

We beg to announce the publication, in twenty-five volumes, of a monumental "History of Towns in Poland“ ("Poland in word and picture“). This publication, which enjoys the High Patronage of the Polish Ministry of Foreign Affairs, will be printed simultaneously in three languages, viz. Polish, French and English. The text will be accompanied by several hundreds of illustrations and coloured plates, besides 21 maps. Everdy domain of Poland's intellectual and economic life will be treated in detail.

The „History of Towns in Poland“ will be the first publication of its kind intended for circulation abroad, and containing authentic information about those centres of our culture and economic progress, the cities and towns of the Polish Commonwealth. Such a work of reference has been badly missed hitherto, particularly with regard to the manifestations of public life in all its numerous and various ramifications.

In the first volume Contemporary Poland will be dealt with as a whole, accounts being given of the activities of each particular Ministry. The last volume will contain biographies of the most prominent leaders of public life and other remarkable personages. The remaining sections will be devoted to the history of the cities and towns of Poland, due regard being had to their economical growth, statistics, and cultural life in the XX. century. About one fifth of each volume will be set apart for informations concerning the Polish Universal Exhibition in 1929 (see page 3 of this prospectus).

The editorial staff numbers among its members the following scholars and experts: Prof. St. Arnold, Marjan Z. Arend, Ph. D., B. A., K. Bąkowski, Ph. D., A. Czołowski, Ph. D., Prof. Br. Dembiński, Chairman of the Interparliamentary Union, W. Dalbor, Ph. D., Prof. St. Ehrenkreutz, K. Kaczmarczyk, Ph. D., Prof. J. Morawski, Prof. St. Pawłowski, N. Pajzderski, Ph. D., L. Ręgorowicz, Ph. D., A. Wojtkowski, Ph. D., Z. Zaleski, Director of the Statistical Office, Prof. F. Znaniecki.

The Editors dedicate the "History of Towns in Poland“ to the Diplomatic Corps of Foreign Powers in Poland.

Subscriptions for the „History of Towns in Poland“ are respectfully invited. The price of the whole set in elegant binding: dol. 35,—.

The whole set of 25 volumes will be published in 1928, each volume being supplied to subscribers immediately on publication.

The Editors.

„DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ“

(POLSKA W SŁOWIE I OBRAZACH)

POD WYSOKIM PROTEKTORATEM MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

„HISTOIRE DES VILLES DE POLOGNE“

(LA POLOGNE ILLUSTRÊE)

SOUS LE HAUT PATRONAGE DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ETRANGÈRES.

„HISTORY OF TOWNS IN POLAND“

(POLAND IN WORD AND PICTURE)

UNDER THE HIGH PATRONAGE OF THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS.

Wymieniony poniżej Komitet redakcyjny, dedykuje opracowywane dzieło Korpusowi Dyplomatycznemu Państw obcych w Polsce.

W skład Komitetu redakcyjnego wchodzą między innymi:

Les membres du Comité de rédaction, dont les noms suivent, dédient cette œuvre au Corps diplomatique des Puissances étrangères en Pologne.

Le Comité de rédaction compte parmi ses membres:

The members of the Editing Committee, whose names are given below, dedicate this work to the Diplomatic Corps of Foreign Powers in Poland.

The Editing Committee numbers among its members:

Prof. St. Arnold, Warszawa

Dr. Marjan Z. Arend, B. A. (London) Poznań

Dr. K. Bąkowski, Kraków

Dr. A. Czołowski, Lwów

Prof. Br. Dembiński, Poznań
Prezes Unji Międzyparlamentarnej

Dr. W. Dalbor, Poznań

Prof. St. Ehrenkreutz, Wilno

Dr. K. Kaczmarczyk, Poznań

Prof. J. Morawski, Poznań

Prof. St. Pawłowski, Poznań

Dr. N. Pajzderski, Poznań

Dr. L. Ręgorowicz, Katowice

Dr. A. Wojtkowski, Poznań

Dyr. Z. Zaleski, Poznań

Prof. F. Znaniecki, Poznań

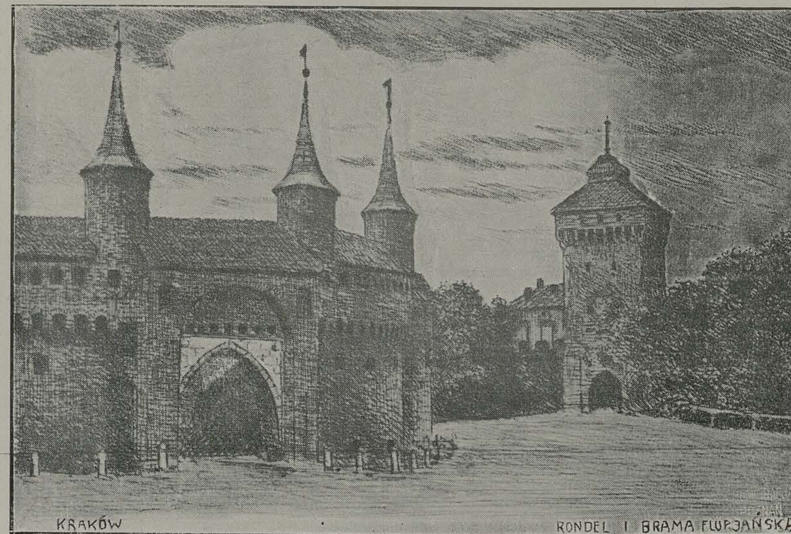
F Po latach zastoju ~~w XVI~~ a potem klęsk wojennych w XVII i XVIII w. — podniosło się znowu i jest

CRACOVIE

CRACOW

La Barbacane dite „Rondel“ et la porte Saint-Florian à Cracovie.

The Barbican called ”Rondel“ and St. Florian’s Gate at Cracow.



Rys. J. Rzewuski.

W bogatej historycznej przeszłości leży przemożny urok Krakowa. Gród z powodu licznych pamiątek i zabytków wysuwa się na czoło wszystkich miast polskich.

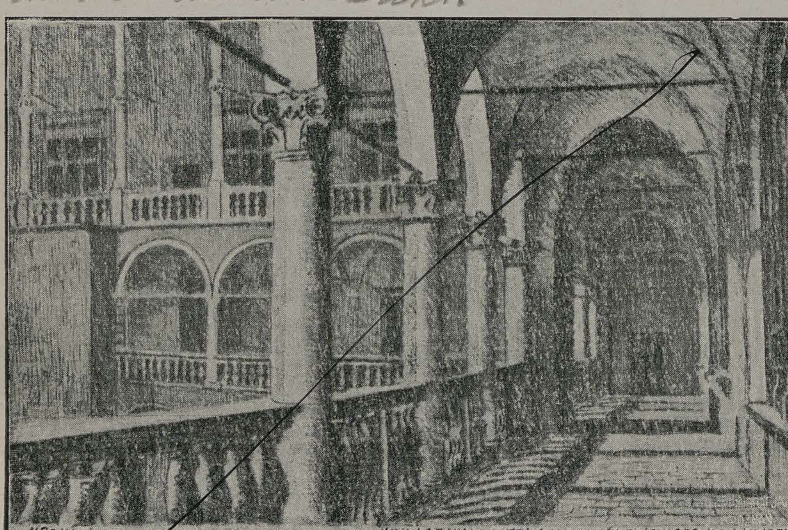
Powstanie Krakowa ginie w dalekiej pomroce dziejów. Już w dziesiątym wieku odgrywa znaczną rolę a ~~około~~ r. 1000, jest stolicą biskupów. ~~W w. XI Bolesław Śmiały przeniósł tu z Poznania stolicę Polski, a~~ od ~~początku XIV. w.~~ jest on miejscem koronacji królów polskich. Epoka największego rozkwitu Krakowa przypada na ~~czasy Kazimierza Wielkiego i rządów dynastji Jagiellońskiej, to jest~~ na wiek XV — XVI, kiedy Kraków jako rezydencja władców Polski i Litwy, staje się jednem z najważniejszych i najpiękniejszych miast ówczesnej Europy, a ~~rozwój nauki, sztuki i handlu stoi na wysokiej wyżynie.~~ do dziś jest stolicą duchową Polski, jako główna siedziba nauki i sztuki.

La brume de l’histoire plane au-dessus de Cracovie et l’enveloppe d’un charme tout particulier. Cité pleine de chers souvenirs qui évoquent devant nous son glorieux passé.

L’époque de son origine se perd dans la nuit des temps. Au dixième siècle ce fut déjà une ville importante, siège de l’évêché. Au onzième siècle, Boleslas le Hardi en fit la capitale de la Pologne en transférant sa résidence de Poznań à Cracovie, et depuis le commencement du XIVe siècle jusqu’aux démembrements, Cracovie fut la ville de couronnement des rois de Pologne. Elle atteignit l’apogée de sa gloire sous la dynastie des Jagellons, c’est-à-dire aux XIVe et XVIe siècles, époque à laquelle elle devint une des villes les plus florissantes de l’Europe étant la résidence des rois de Pologne et de Lithuanie.

History and legend combine to weave their halo round the medieval city of Cracow, full of memories of the olden times of Polish greatness.

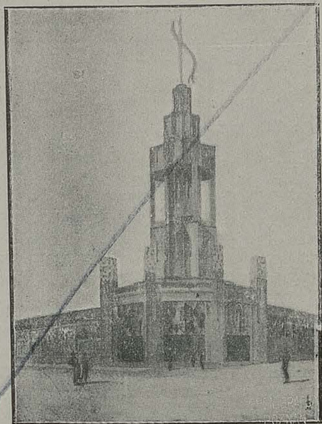
The origins of Cracow are lost in the mists of the distant unrecorded past. In the X century the place emerges as a considerable town and episcopal residence. In the XI century it was by Boleslas the Bold raised to the rank of capital of Poland, in preference to Poznań. Since the commencement of the XIV century, the Polish kings used to celebrate their coronation at Cracow, which custom was kept up till the era of the Partitions. But the period of the city’s greatest splendour was during the reigns of the kings of the Jagiellonic dynasty, i. e. the XIV and XVI centuries, when Cracow, being the place of residence of the rulers of Poland and Lithuania, became one of the largest and most beautiful cities of Europe.



Rys. J. Rzewuski

Cloître du Palais Royal à Cracovie.

Cloistered walks in the Royal Palace at Cracow.



POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA w Poznaniu w r. 1929.

Rok 1929 — to rok, w którym Polska obchodzić będzie dziesięciolecie swej niepodległości państwowej. W roku tym naród polski — przez urządzenie Powszechnej Wystawy Krajowej — skoncentruje całość swego dorobku kultury duchowej i materjalnej, wykazując zarazem i w szczególności, że Polska po doświadczeniach długiego jarzma niewoli, potrafi się rządzić sama, że nie ustępuje w zdolnościach organizacyjnych innym narodom, że chce pracą mózgu i rąk stanąć obok innych państw cywilizowanych Europy, jako przedmurze cywilizacji zachodniej. —

Powszechna Wystawa Krajowa — która swą potęgą ogólnej doniosłości i pięknem w każdem fragmencie napełni niewątpliwie entuzjazmem całe społeczeństwo polskie — i ściągnie w swe podwoje z zagranicy tych wszystkich, którzy w nas wierzą lub chcą swoją wiarę w samoistną naszą przyszłość gospodarczą ugruntować, — obejmie następujące grupy:

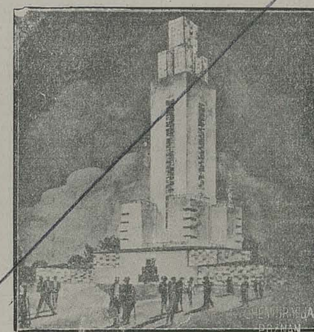
Grupa 1. Kraj, ludność i administracja; 2. Nauka i wychowanie; 3. Sztuka; 4. Produkcja rolna; 5. Produkcja zwierzęca; 6. Leśnictwo; 7. Ogrodnictwo; 8. Górnictwo; 9. Przemysł naftowy; 10. Przemysł mineralny (ceramiczny, cementowy): 11. Przemysł szklany; 12. Hutnictwo; 13. Przemysł metalowy; 14. Przemysł maszyn, narzędzi i aparatów; 15. Przemysł środków przewozowych;

L'EXPOSITION UNIVERSELLE à Poznań en 1929.

En 1929, la Pologne célébrera le 10e anniversaire de sa résurrection et de son indépendance politique. Cette année-là, la nation polonaise, en organisant sa première Exposition Universelle, rendra compte des progrès accomplis dans le domaine de la civilisation et de la culture matérielle; elle montrera, en même temps, qu'après les dures épreuves de son esclavage, elle est capable de se gouverner elle-même; qu'elle ne le cède, au point de vue de son talent organisateur. à aucune autre nation; qu'elle veut, par le travail de ses mains et de son cerveau, être digne d'occuper un rang auprès des autres Etats civilisés de l'Europe et devenir, comme par le passé, le boulevard de la civilisation occidentale.

L'Exposition Universelle, par la grandeur de son importance et par sa beauté jusqu'aux moindres détails, remplira d'admiration et de fierté tous les coeurs polonais et attirera sur son terrain tous les étrangers qui croient en nous ou qui désirent raffermir leur foi en notre avenir économique. Elle comprendra les sections suivantes.

1. Le pays, sa population et son administration — 2. La science et l'enseignement — 3. Les beaux-arts — 4. Produits agricoles — 5. Exploitation des produits tirés des animaux — 6. Economie forestière — 7. Horticulture — 8. Exploitation des mines — 9. Industrie pétrolière — 10. Industrie minérale (céramique et ciment) — 11. Verrerie — 12. Fonderie — 13. Métallurgie — 14. Construction de machines, d'outils et d'appareils — 15. Moyens de transport — 16. Architecture — 17. Electrotechnique — 18. Produits alimentaires — 19. Industrie chimique — 20. Transformation des produits d'animaux — 21. Industrie polygraphique — 22. Boiserie — 23. Manufacture des tissus — 24. Confection — 25. Papeterie — 26. Articles de fantaisie et jouets — 27.



The Polish UNIVERSAL EXHIBITION at Poznań 1929

In the year 1929, Poland celebrates the tenth anniversary of her political emancipation. That year will furnish an occasion to the Polish people of displaying, in the forthcoming Universal Exhibition, the results obtained by ten years'unremitting labour in every path of cultural progress. The exhibition will show in particular that Poland, after her long and patient endurance of the yoke of national oppression, is fully capable of ruling her own domains, that she does not yield to other nations in organizing capacity, and that she is animated by the firm will with toil of hand and brains to win her due place among the civilized peoples of Europe as a bulwark of Western civilization.

It is hoped that the Polish Universal Exhibition will, by its imposing grandeur as a whole and beauty in detail, both inspire with enthusiasm the nation itself and attract those well-wishers from abroad who wish to ground their belief in Poland's regenerative powers on the firm basis of personal observation.

The Exhibition will be divided into groups as follows:

Group 1. The Country, its people and administration. 2. Scientific and educational work. 3. Fine Art. 4. Agriculture. 5. Cattle-breeding. 6. Forestry. 6. Horticulture. 8. Mining. 9. Petroleum industry. 10. Mineral industry (ceramics and cement-works) 11. Glass industry. 12. Smelting

16. Budownictwo; 17. Przemysł elektrotechniczny; 18. Przemysł spożywczy; 19. Przemysł chemiczny; 20. Przemysł przerobu produktów zwierzęcych; 21. Przemysł poligraficzny; 22. Przemysł drzewny; 23. Przemysł włókienniczy; 24. Przemysł wyrobów konfekcyjnych; 25. Przemysł papierniczy; 26. Przemysł galanteryjny i zabawkowy; 27. Handel, finanse, ubezpieczenia; 28. Rzemiosła i przemysł ludowy; 29. Zakłady użyteczności publicznej; 30. Higjena i opieka społeczna; 31. Wychowanie fizyczne, turystyka i sporty; 32. Emigracja.

Wydawnictwo będzie zawierało w każdym tomie część, poświęconą rozprawom o poszczególnych dziedzinach powyżej podanych.

Commerce, finances et assurances — 28. Métiers divers et industrie populaire — 29. Etablissements d'utilité publique — 30. Hygiène et assistance sociale — 31. Education physique, tourisme et sports — 32. Emigration.

Notre publication réservera une rubrique spéciale, dans chaque volume, aux différentes branches de l'industrie, énumérées ci dessus.

industry. 13. Metallurgy. 14. Machine-building and kindred industries. 15. Transport industry. 16. Building industry. 17. Electrical engineering. 18. Food industry. 19. Chemical industry. 20. Exploitation of animal products. 21. Graphic industry. 22. Wood industry. 23. Textile industry. 24. Confectionary industry. 25. Paper industry. 26. Fancy Goods and toy industry. 27. Trade, finances, insurances. 28. Handicrafts and popular industries. 29. Institutions of public utility. 30. Hygiene, and social legislation. 31. Physical culture, touristics, and sports. 32. Emigration.

Every volume of the „History of Towns in Poland" will contain one section specially dealing with the above-named divisions of the Exhibition.

Ponadto w ostatniej części każdego tomu, bedą pomieszczone ilustracje i opisy warsztatów przemysłu polskiego, oraz spółek akcyjnych w Polsce, w tem przekonaniu, że wydawnictwo nasze przez to spełni pożyteczną misję wyczerpującego informatora w wszystkich dziedzinach życia w państwie polskiem.

La dernière partie de chaque volume sera consacrée à la description illustrée de l'industrie polonaise et aux sociétés anonymes de la Pologne. Nous sommes persuadés que, grâce à ces informations supplémentaires, notre publication remplira jusqu'au bout sa tâche d'informateur parfait sur tous les domaines de notre vie nationale.

The concluding part of each volume of this publication is taken up by illustrated descriptions of Polish industry, as well as the Joint — stock Companies existing in Poland, the autors being convinced that their work will, by the addition of this supplement, supply the place of an exhaustive book of reference for all branches of Polish administration.

Poznański Bank Ziemian w Poznaniu, założony w roku 1902 — pod nazwą „Związek Ziemian" — przeistoczony został w 1919 na Spółkę akcyjną, — przy kapitale zakładowym 1.200.000 zł, i otwartej rezerwie 425.000 zł. Faktyczna jednak siła finansowa banku jest znacznie większa.

Należąc do typu banków towarowych, P. B. Z. odgrywa wybitną rolę w polskim handlu produktami rolnemi, tak na rynku wewnętrznym, jak i pod względem eksportowym.

P. B. Z. skupia w swej instytucji transakcje obywateli ziemskich, — które stanowią poważny czynnik obrotowy banku.

Do rady nadzorczej należą pp. Feliks Wize jako przewodniczący i Dr. Bogdan Amorogowicz jako zastępca.

Zarząd główny banku stanowią panowie: Czesław Bugzel i Stanisław Zakrzewski.

La „Poznański Bank Ziemian w Poznaniu" (Banque des propriétaires fonciers à Poznań), fondée en 1902 sous la raison sociale de „Związek Ziemian" (Union des propriétaires fonciers), fut transformé, en 1919, en une Société anonyme avec un capital de 1.200.000 zł. et un fonds de réserve de 425.000 zł. Mais en réalité, les ressources financières effectives de cette Banque sont notablement plus élévées.

Appartenant à la catégorie des Banques de marchandises la P. B. Z. joue un rôle important dans le commerce des produits agricoles, non seulement sur le marché intérieur, mais dussi au point de vue de l'exportation.

La B. P. Z. centralise, dans ses établissements, les transactions des propriétaires fonciers qui forment un facteur important dans son mouvement d'affaires.

Le Conseil d' Administration se compose de MM. Félix Wize, président, et le Dr. Bogdan Amorogowicz, vice-président. Le Conseil général de la Banque est constitué par MM. Czesław Bugzel et St. Zakrzewski.

The Poznański Bank Ziemian of Poznań, founded in 1902 under the firm of „Związek Ziemian" (Association of Landed Proprietors) — was changed into a Joint-stock Company in 1919 — possessing a foundation capital of 1.200.000 zł. and an open reserve of 425.000 zł. In reality, however, the financial strength of the Bank is considerably greater.

Belonging to the type of trade banks, the P. B. Z. plays an important part in the Polish trade in agricultural produce, both in the inland market and in export trade.

The Bank focusses the transactions of the landed proprietors, which constitute an important factor in its turnover.

The Supervisory Comittee consists of Messrs. Felix Wize, Chairman, and Dr. Bogdan Amorogowicz, Deputy Chairman. The Governing Body of the Bank consists of Messrs. Czesław Bugzel and Stanislas Zakrzewski.

Drukarnia M. Maćkowiak, Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 16. — Tel. 1343

7

WYDAWNICTWO
„DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ"

POD WYSOKIM PROTEKTORATEM MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH.

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA
OSZCZĘDNOŚCI 209170

POZNAŃ dnia 24. listopada 1927
ul. Podgórna 10
Telefon 12-75.

Wielce Szanowny i Łaskawy Panie Mecenasie!

Z polecenia WPana Dr. Kaczmarczyka, zwracamy się z uprzejmem zapytaniem, czy Wielce Szanowny Pan Mecenas byłby łaskaw podjąć się opracowania dziejów miasta Krakowa (około 3000 wierszy pisma maszynowego,- po około 45 liter za wiersz, w 3 egzemplarzach).

Kwestję honorarjum jesteśmy w możności ograniczyć do wysokości 1000,- zł.- którą to kwotę uregulujemy bezpośrednio po dostarczeniu omawianej pracy z ostatecznym terminem na kwiecień lub maj 1928 r.-

Zarazem nadmieniamy, że M. S. Z. zaakceptowało projekt dedykowania niniejszego dzieła - przez Komitet Redakcyjny,- Korpusowi dyplomatycznemu Państw obcych w Polsce.-

Pozwalamy sobie wyrazić nadzieję, że zaproszenie nasze znajdzie u Wielce Szanownego Pana Mecenasa życzliwy oddźwięk.-

Pozostajemy w oczekiwaniu możliwie niezwłocznej odpowiedzi i kreślimy

z wysokiem poważaniem

Zarząd Wydawnictwa:

Jan Mazy-Chodorowicz
R. Chojnowski

+ 100 stron
50 arkuszy × 3 = 150.

Wielm. Pan Dr. Klemens Bąkowski
K r a k ó w. ul. Sw. Jana 12

9

Kraków, dnia 25.XI. 1927 r.

Szanowny

Zarząd Wydawnictwa "Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej"
Sp. z ogr. odp.
w
P o z n a n i u

Odpowiadając na pismo z dnia 24 bm. donoszę, że mogę wziąć obowiązek dostarczenia opracowania Dziejów Krakowa w zakreślonej objętości, po dzień 1 maja 1928 r. -

Ze względu, że może byłoby pożądanem, aby artykuły historyczne o różnych miastach były według pewnego planu ułożone, przeto byłoby pożądanem, aby WPanowie podali jeszcze pewne wskazówki, a mianowicie, czy dzieje miasta mają być podane w sposób potocznego opowiadania, czy też mają być w sposób praktykowany w naukowych wydawnictwach opatrzone cytatami źródeł, dla tego przesyłam w załączeniu odbitkę z artykułu mojego o Krakowie umieszczonego w Wielkiej Encyklopedji Jllustrowanej Warszawskiej, którą przerobiłbym odpowiednio z uwzględnieniem postępu wiedzy od czasu wydrukowania tej pracy. Zechcą więc WPanowie przeglądnąć tę odbitkę i ewentualnie wyrazić swoje życzenia, któreby należało w przeróbce uwzględnić.-

Upraszam więc o wskazówki w powyższym kierunku. Sądzę, że p. Dyrektor Kaczmarczyk, znający doskonale historję Krakowa i całą jej literaturę, mógłby w tym względzie oddać WPanom usługę swoją wiedzą.-

W każdym razie upraszam o zwrot dołączonej książki /odbitki/ gdyż jest to jedyny egzemplarz, który posiadam.-

Z wysokiem poważaniem

10

WYDAWNICTWO
„DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ"

POD WYSOKIM PROTEKTORATEM MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH.

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI 209170

POZNAŃ dnia 1. grudnia 1927
ul. Podgórna 10
Telefon 12-75.

Wielm. Pan
Dr. Klemens Bąkowski
w Krakowie.

Imieniem całego zespołu naszego dziękujemy jaknajuprzejmiej Wielce Szan. Panu Mecenasowi za przyjęcie zaproszenia i wyrażoną gotowość współpracy.-

Jednocześnie donosimy, że w najbliższych dniach odbędzie się zebranie przedstawicieli tutejszego świata naukowego, na którym ma być ustalony pogląd skoordynowania treści poszczególnych tomów.-

Ostateczne uchwały wspomnianego zebrania podamy bezzwłocznie do łaskawej wiadomości Wielce Szan. Pana Mecenasa.

Załączając wyrazy wysokiego poważania kreślimy się

Zarząd Wydawnictwa:
W.Z. Jellenowa [?]
Chrzynowski [?]

Kraków, dnia 5/I. 1928 r.

Szanowne

Wydawnictwo Dziejów Miat Polskich

w

P o z n a n i u

Stosownie do życzenia przesyłam poprawiony tekst prospektu w ustępie dotyczącym Krakowa oraz dołączam dwie fotografje a mianowicie Pomnika Kościuszki w Krakowie / zwanego Kopcem Kościuszki / oraz widok dziedzińca turniejowego na Zamku krak. Co do użycia tej drugiej fotografji należy zażądać zezwolenia od redakcji "Swiatowida " w Krakowie.-

Koszta wydobycia fotografji i korespondencji wynoszą 6 Zł. -

Co do ilustracji innych książki o Krakowie wypadnie pózniej porozumieć się jeszcze ze mną, jeżeli bowiem rozchodzi się o pracę reprezentacyjną to należy unikać nieefektownych klisz i raczej dać mniej a dobrych niż dużo a pospolitych. Panowie muszą mię objaśnić ile mogą dać klisz krakowskich to wedle ilości dopiero będzie można zadecydować o wyborze fotografji.-

Z poważaniem

Polecona [signature]

11

WYDAWNICTWO
„DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ"

Pod wysokim protektoratem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI 209170

POZNAŃ dnia 21. grudnia 192..
ul. Słowackiego 18
Telefon 12-75.

Wielmożny Panie Mecenasie

W ślad za naszem pismem z dnia 1. XII. b.r. donosimy uprzejmie, że opracowanie historji Krakowa, ujęte w przesłanym nam egzemplarzu byłoby zupełnie wystarczającem.

Prosiliśmy jedynie o zwrócenie większej uwagi na stosunki przemysłowe i handlowe w przeszłości i czasach współczesnych, oraz o uzupełnienie historji do dnia dzisiejszego, z uwzględnieniem danych statystycznych.

Prosimy nie zamieszczać cytatów ze względu na oszczędność miejsca, z bibljografji zaś podać tylko najważniejsze tytuły.

Dzieje Miast winne być w formie naukowej, możliwie popularnej.

Zresztą Wiel.Sz. Pan Mecenas jako najbardziej kompetentny i znający się na historji Krakowa ujmie ją w taki sposób, że W.Pan Mecenas, my i czytelnicy będą z pewnością zadowoleni.

Z wysokiem poważaniem

Wydawnictwo
„Dzieje Miast Rzpp."
w Poznaniu Sp. z o. odp.
[signature]

Wielm. Pan
Dr. K. Bąkowski
KRAKÓW

2/V zapytano znowu, o illustracye!
Bą

12

WYDAWNICTWO
„DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ"

POD WYSOKIM PROTEKTORATEM MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH.

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA
OSZCZĘDNOŚCI 209170

POZNAŃ dnia 31. grudnia 1927
~~ul. Podgórna 10.~~
~~Telefon 12-75.~~
Słowackiego 18.

Wielce Szanowny Panie Mecenasie!

Załączając przy niniejszem wzór prospektu, który jako wadliwie wykonany nie nadaje się dla celów propagandowych,- zwracamy się z uprzejmą prośbą, ażeby W. Sz. Pan Mecenas był łaskaw wyrazić swe uwagi o tym prospekcie, a zarazem o zaakceptowanie tekstu o Krakowie zamieszczonego, ~~treści~~ bądz też o podanie nam odnośnej treści na cel ten najbardziej nadającej się.

Będziemy W. Sz. Panu Mecenasowi również bardzo wdzięczni za dwie dobre fotografje, którebyśmy mogli w miejsce reprodukowanych w prospekcie zamieścić. Koszta z tego tytułu wynikłe z wdzięcznością pokryjemy.

Ponieważ sprawa ta jest dla nas niezmiernie pilną, prosimy uprzejmie o możliwie jak najspieszniejsze przesłanie nam cennej odpowiedzi oraz fotografji.

Łączymy wyrazy wysokiego poważania, przesyłając jednocześnie życzenie Noworoczne- zdrowia i wszelkiej pomyślności.

Zarząd Wydawnictwa

Wiel. Pan
Dr. Klemens Bąkowski
w KRAKOWIE
ul. św. Jana.

13

ZARZĄD
KRÓL. ZAMKU NA WAWELU

Wielmożny Panie Mecenasie!

/. W załączeniu posyłam obiecaną przez p. prof. Szyszkę-Bohusza fotografię, ale o prawo reprodukcji w publikacjach proszę się zwrócić do redakcji „Światowida" jak stampilja na odwrotnej stronie fotografji wskazuje.

Z wysokiem poważaniem

3/I 928.

Bogdan[illegible]

14

WYDAWNICTWO
„DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ"

Pod wysokim protektoratem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA
OSZCZĘDNOŚCI 209170

POZNAŃ dnia 7 lutego 1928.

~~ul. Podgórna 10~~
~~Telefon 12-75.~~ ul. Słowackiego 18

S.

Do
JWPana Dra
K. Bąkowskiego
w K r a k o w i e
ul. Św. Jana

Z polecenia WPana Dra Kaczmarczyka, donosimy najuprzejmiej, że sprawa finansowa naszego wydawnictwa przedstawia się następująco:

Kapitał zakładowy spółki naszej, wynoszący zł. 100.000, przeznaczony jest na kontynuowanie prac administracyjnych, drukarskich i t.p. ,- na kapitał zaś zwany przez nas redakcyjnymi rezerwowym składają się wszystkie wpływy kasowe osiągane obecnie i na przyszłość z tytułu zamówień względnie sprzedaży naszego wydawnictwa.

Takie ujęcie sprawy upewnia, że wszelkie zobowiązania wydawnictwa, będą jaknajsumienniej wykonane. Nadmieniamy zarazem, że wydawnictwo finansowane jest przez tak poważnych i zamożnych obywateli, jak pp. Generał Raszewski, G. baron Büllow i inni.

Łączymy wyrazy, wysokiego szacunku i poważania kreślimy

Zarząd Wydawnictwa:

Jelenowicz [signature] [signature]

15

DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(Polska w słowie i w obrazach)

POD PROTEKTORATEM MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

„HISTOIRE DES VILLES DE POLOGNE"
(LA POLOGNE ILLUSTRÉE)
SOUS LE HAUT PATRONAGE DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ETRANGÈRES

„HISTORY OF THE CITIES OF POLAND"
(POLAND IN WORD AND PICTURE)
UNDER THE HIGH PATRONAGE OF THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI 209 170
KOMUNALNY BANK KREDYTOWY
ooo

POZNAŃ, dnia 11 kwietnia 1928
ul. Słowackiego 18. — Tel. 66-89.

Ch/K.
Ldz. 7035/28.

Wielmożny Panie Mecenasie!

Dziękujemy bardzo uprzejmie za list powiadamiający nas o wykończeniu pracy autorskiej nad dziejami Krakowa, a zarazem komunikujemy, że w przyszłym miesiącu przybędzie do Krakowa nasz delegat celem skompletowania materjału ilustracyjnego i załatwienia pozostałych formalności.

Łączymy wyrazy wysokiego poważania i kreślimy się

Zarząd Wydawnictwa:
[signatures]

WPan
Dr. Klemens Bąkowski
Kraków.
ul. Sw. Jana

16

DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(Polska w słowie i w obrazach)

POD PROTEKTORATEM MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

„HISTOIRE DES VILLES DE POLOGNE"
(LA POLOGNE ILLUSTRÉE)
SOUS LE HAUT PATRONAGE DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ETRANGÈRES

„HISTORY OF THE CITIES OF POLAND"
(POLAND IN WORD AND PICTURE)
UNDER THE HIGH PATRONAGE OF THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI 209 170
KOMUNALNY BANK KREDYTOWY

POZNAŃ, dnia 18 kwietnia 1928
ul. Słowackiego 18. — Tel. 66-89.

Ch/B

Ldz 7092 /28

J.W. Pan

Dr. Klemens B ą k o w s k i

K r a k ó w

ul. św. Jana

Mamy zaszczyt zawiadomić J. W. Pana, że przystąpiliśmy do druku pierwszego tomu naszego wydawnictwa.

W związku z dedykacją, treść której podajemy poniżej, prosimy uprzejmie o złożenie swego podpisu na trzeciej stronie listu niniejszego i przesłanie nam tej karty odwrotną pocztą.

Dedykacja brzmieć będzie:

" Korpusowi Dyplomatycznemu Państw reprezentowanych w Polsce, Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej, poświęca Komitet Redakcyjny."

?

Podpisałem 20/4 1928 Bąk

Łącząc wyrazy wysokiego poważania kreślimy się

Zarząd Wydawnictwa:

17

Kraków, dnia 1.V. 1928 r.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezydencie !

Dowiedziawszy się, że Wydawnictwo historji miast Rzeczyposp. Polskiej stara się o subwencję od miasta Krakowa na to Wydawnictwo, proszę uprzejmie o wzięcie pod uwagę następujących okoliczności:

Pismem z dnia 24.XI. 1927 r. dołączonem w odpisie zamówiło powyższe Wydawnictwo u mnie opracowanie Krakowa z terminem do maja br. za honorarjum 1000 Zł. płatnych po dostarczeniu rękopisu w trzech egzemplarzach. Rękopis ten właśnie skończyłem i jest trzechkrotnie przepisany i oczekuję zapowiedzianego przez to Wydawnictwo delegata, który ma się ze mną porozumieć co do illustracji.-

O ileby Gmina m. Krakowa subwencjonowała to Wydawnictwo, to pozwalam sobie zaproponować, aby z tej subwencji miasto pokryło zaraz moje honorarjum 1000 Zł. a resztę wypłaciło częściowo Wydawnictwu zaraz a ostatnią ratę po dostarczeniu gminie 10 egzemplarzy tego tomu wydawnictwa, w którym tekst o Krakowie pomieszczonym będzie.-

Muszę objawić pewne wątpliwości, czy Wydawnictwo tak wielkie po 25 tomów w trzech językach dojdzie w zapowiedzianym czasie do skutku, gdyż doświadczenie uczy, że prace wielkie zbiorowe idą bardzo powoli a czasem nawet się nie kończą jak n.p. Warszawska illustrowana encyklopedja. Z tego powodu chciałbym przynajmniej mieć zapewnione wynagrodzenie za 5 miesięczną pracę.-

Z wysokiem poważaniem

19

DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(Polska w słowie i w obrazach)

POD PROTEKTORATEM MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

„HISTOIRE DES VILLES DE POLOGNE"
(LA POLOGNE ILLUSTRÉE)
SOUS LE HAUT PATRONAGE DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ETRANGÈRES

„HISTORY OF THE CITIES OF POLAND"
(POLAND IN WORD AND PICTURE)
UNDER THE HIGH PATRONAGE OF THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI 209 170
KOMUNALNY BANK KREDYTOWY

ooo

POZNAŃ, dnia 8 maja 1928
ul. Słowackiego 18. — Tel. 66-89.

Ch/P,

Ldz. ____/28.

Wielce Szanowny Panie Mecenasie.

W odpowiedzi na kartkę z 3/V 1928 r. w sprawie ilustracyj, przesyłamy ilustrację będące w naszem posiadaniu, oraz prosimy o łaskawe zajęcie się dokompletowaniem materjału ilustratywnego z tem, by ilustracje nie zajęły więcej jak 1/3 miejsca, jakie zajmie tekst. Koszta ilustracyj pokryje wydawnictwo, po przysłaniu rachunku oraz zawiadomienia, że wybrane ilustracje są w posiadaniu Szan. Pana Mecenasa. Wydawnictwo zwraca się również do Szan. Pana z prośbą o odbitkę herbu Krakowa, który na wstępie tomu zostałby w wielobarwnej odbitce zamieszczony.

nie było nie w liście

Wyrazy głębokiego szacunku łączymy

Zarząd Wydawnictwa:

Jan Mang. Chodkowski [signature]

J. W. Pan
Dr. K. Bąkowski
Kraków
Sw. Jana

12/5 odpisano, że
1) illustracyj nie nadesłano
2) żeby przysłali zaliczkę
na zł. Balzer

21

DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(Polska w słowie i w obrazach)

POD PROTEKTORATEM MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

„HISTOIRE DES VILLES DE POLOGNE"
(LA POLOGNE ILLUSTRÉE)
SOUS LE HAUT PATRONAGE DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ETRANGÈRES

„HISTORY OF THE CITIES OF POLAND"
(POLAND IN WORD AND PICTURE
UNDER THE HIGH PATRONAGE OF THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI 209 170
KOMUNALNY BANK KREDYTOWY

POZNAŃ, dnia 14 maja 1928
ul. Słowackiego 18. — Tel. 66-89.

Ch/P. ººº

Ldz. 7160 /28.

J. W. Pan

Dr. Klemens Bąkowski

Kraków

Ul. Sw. Jana 12

Na list JWPana Mecenasa z dnia 12 b.m. donosimy najuprzejmiej co następuje:

Format naszego wydawnictwa wynosić będzie 24x32 cm. a poszczególne strony będą obejmowały 3 łamy 70 cio wierszowe. Łam pierwszy drukowany będzie w języku polskim, drugi francuskim trzeci angielskim.

Fotografje będą reprodukowane za pomocą kliszy siatkowych. W poszczególnych tomach zamieszczać będziemy jedną lub dwie reprodukcje wielobarwne albo też specjalną techniką wykonane.

Tom pierwszy, który obecnie drukujemy zawierać będzie:

Wyszczególnienie autorów którzy tom ten opracowali, następnie zajmie dedykacja treści następującej: Korpusowi Dyplomatycznemu Państw w Polsce reprezentowanych, niniejsze "Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej" poświęca Komitet Redakcyjny.

verte

Pierwotny projekt, ażeby pod napisem "Komitet redakcyjny" zamieścić faksymile podpisów wszystkich współpracowników, upadł a to dlatego, że zamieszczenie tych podpisów nosiłoby znamiona wspólnej odpowiedzialności za całkowitą treść wszystkich tomów. Z sytuacji tej wyszliśmy kompromisowo, zamieszczając na stronie drugiej nazwiska autorów danego tomu, dedykację zaś podpisujemy ogólnem mianem współpracowników "Komitet redakcyjny".

Tom pierwszy wypełnią następnie; Godło i portrety przedstawicieli Państwa i Rządu, oraz Korpusu Dyplomatycznego, dalej słowo wstępne, geografja Prof. St. Pawłowskiego, prehistorja Prof. Arnolda, historja Polski Dr.St.Truchima, następnie biegną rozprawy o działalności poszczególnych Ministerstw i Banków państwowych w końcu dwie mapy.

Ponieważ tom drugi poświęcony jest Warszawie, tom trzeci dziejom miast województwa Warszawskiego, następne zaś kresom wschodnim, przeto dzieje Krakowa przypadną najprawdopodobniej na tom X ty. W związku z tem pozostaje nam jeszcze dość dużo czasu dla skompletowania materjału ilustracyjnego do tegoż tomu. Druk następnych tomów postępować będzie raźniej naprzód bowiem zamierzamy własną nowoczesną drukarnię założyć. W każdym razie po ukazaniu się pierwszego tomu przybędzie do Krakowa nasz przedstawiciel i ostatecznie wszystkie sprawy, dotyczące wydania Jego pracy ku pełnemu zadowoleniu JWPana Mecenasa - załatwi.

Z poważaniem

Zarząd Wydawnictwa:

J. A. Chwoźnicz Makowski

23

DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(Polska w słowie i obrazach)

POD PROTEKTORATEM MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

„HISTOIRE DES VILLES DE POLOGNE“
(LA POLOGNE ILLUSTRÉE)
SOUS LE HAUT PATRONAGE DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ETRANGÈRES

„HISTORY OF THE CITIES OF POLAND“
(POLAND IN WORD AND PICTURE
UNDER THE HIGH PATRONAGE OF THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

RACHUNEK BIEŻĄCY:
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO - POZNAŃ
POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI 209 170
KOMUNALNY BANK KREDYTOWY

POZNAŃ, dnia 4. sierpnia 1928.
~~ul. Ogrodowa 19~~ Plac Nowomiejski 5a.
Tel. I8-60.

Ch/M.
L.dz. 7393/28.

JWPan

Dr. Klemens Bąkowski

w K R A K O W I E

ul. Sw. Jana I2.

Mamy zaszczyt przesłać JWPanu pierwszy tom naszego wydawnictwa, a jednocześnie donosimy, że kierownik organizacyjny naszego wydawnictwa, w drodze powrotnej z Targów Wschodnich, zatrzyma się w Krakowie i omówi z JWPanem sprawę związaną z zebraniem materjału ilustracyjnego do pracy autorskiej JWPana.

Łączymy wyrazy wysokiego poważania.

Za Zarząd Wydawnictwa:

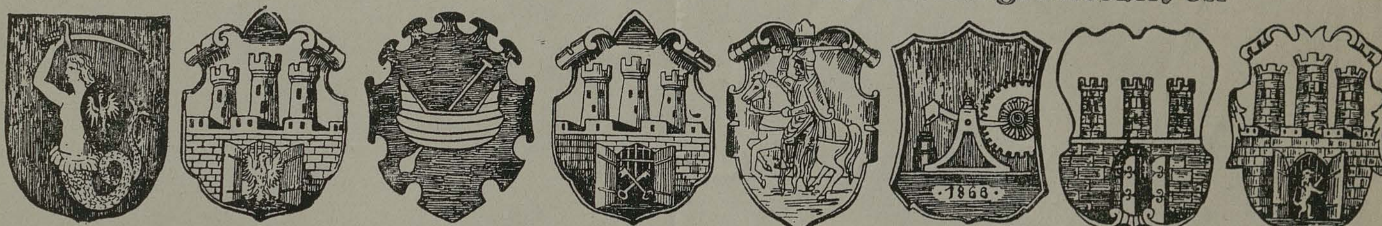
J. M. Chorowicz

24

DZIEJE MIAST RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Polska w słowie i obrazach

Pod Protektoratem Ministerstwa Spraw Zagranicznych



„HISTOIRE DE VILLES DE POLOGNE"
(LA POLOGNE ILLUSTRÉE)
SOUS LE HAUT PATRONAGE DU MINISTÈRE
DES AFFAIRES ETRANGÈRES

„HISTORY OF THE CITIES OF POLAND"
(POLAND IN WORD AND PICTURE)
UNDER THE HIGH PATRONAGE OF THE MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

Konto P. K. O. 209.170
Bank Gospodarstwa Krajowego
Komunalny Bank Kredytowy Poznań.

Poznań dn. 26. listopada 1928 r.
~~Warszawa, Żórawia 4-a tel. 246-60~~
Poznań, Kantaka 5 tel. 33-02.

M/M.
L.dz. 7996/28.

JWPan

Dr. Klemens Bąkowski

Kraków
ul. św. Jana 12.

Niniejszem mamy zaszczyt donieść, że uchwałą z dnia 21. listopada 1928 zebrania udziałowców spółki pod firmą "Wydawnictwo- Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej" Sp. z o.o. w Poznaniu- został zamianowanym p. Marcin Maćkowiak, właściciel Drukarni M. Maćkowiak w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 16, wyłącznym kierownikiem i członkiem zarządu powyższego Wydawnictwa z tem, że równocześnie odwołanem zostało poprzednie mianowanie członkiem zarządu "Wydawnictwa" pana Jana Marcelego Chodorowicza, który wobec powyższej uchwały zebrania udziałowców nie zastępuje już więcej Wydawnictwa.

Wyłączną siedzibą biur "Wydawnictwa" jest Poznań ul. Kantaka 5, a "Wydawnictwo" nie ma żadnych Oddziałów w Polsce, w szczególności w Warszawie, Żórawia 4a.

Z powodu zmiany w zarządzie "Wydawnictwa", nastąpiło pewne opóźnienie w załatwieniu agend "Wydawnictwa", które atoli w najbliższych paru dniach przyjmą normalny tok urzędowania.

Donosząc o powyższem, upraszamy o uwzględnienie ewentualnych dotychczasowych opóźnień.

Z poważaniem
Za ZARZĄD.

Maćkowiak

Ludność

Spis ludności dyecezyi krak. z r. 1787 podaje ludność Krakowa

Kraków	katolicy Mężczyzn	Kobiet	dzieci	Dyzydenci Męż	Kob	Dz	Żydzi
w obwodzie murów	4459	4264	1291 } 1518 }	40	17	15	—!
Przedmieścia	3467	3805	1170 } 1468 }	19	9	11	
	7926	8069	5447.	59,	26,	26	—

~~Żo~~

Żydzi po za murami 46 męż
48 kob
31 } dzieci
42 }

z miastem żydowskiem 3500
3667.

Nie liczeni: regiment załogi w Krak. i Kazimierzu oraz studenci

Dyzydentów razem:
59
26
26
111.

Żydów
3667,

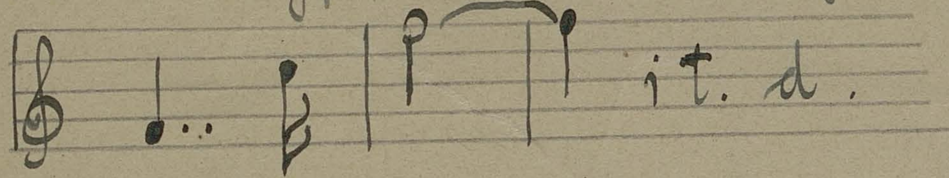
Katolików ~~79~~
4459
4264
1291
1518
40
17
15 } z obwodzie murów
11594
~~3467~~

" "
3467
3805
1170
1468
19
9
11 } Na przedmieściach
9949

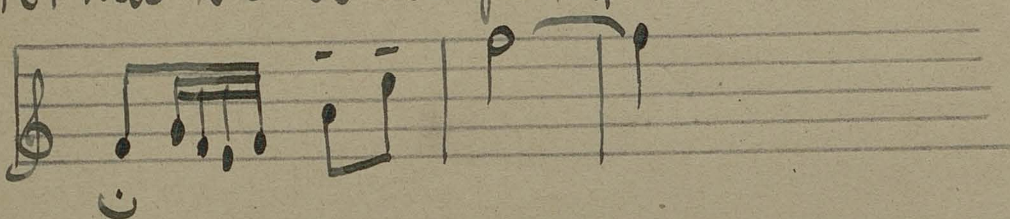
"
9949
11594 } Razem w Krakowie i na przedmieściach
21543. Katolików
3667 żydów
111 Dyzydentów
25,321 Summa ludności

Hejnał z wieży kościoła N. Panny Marji w Krakowie.

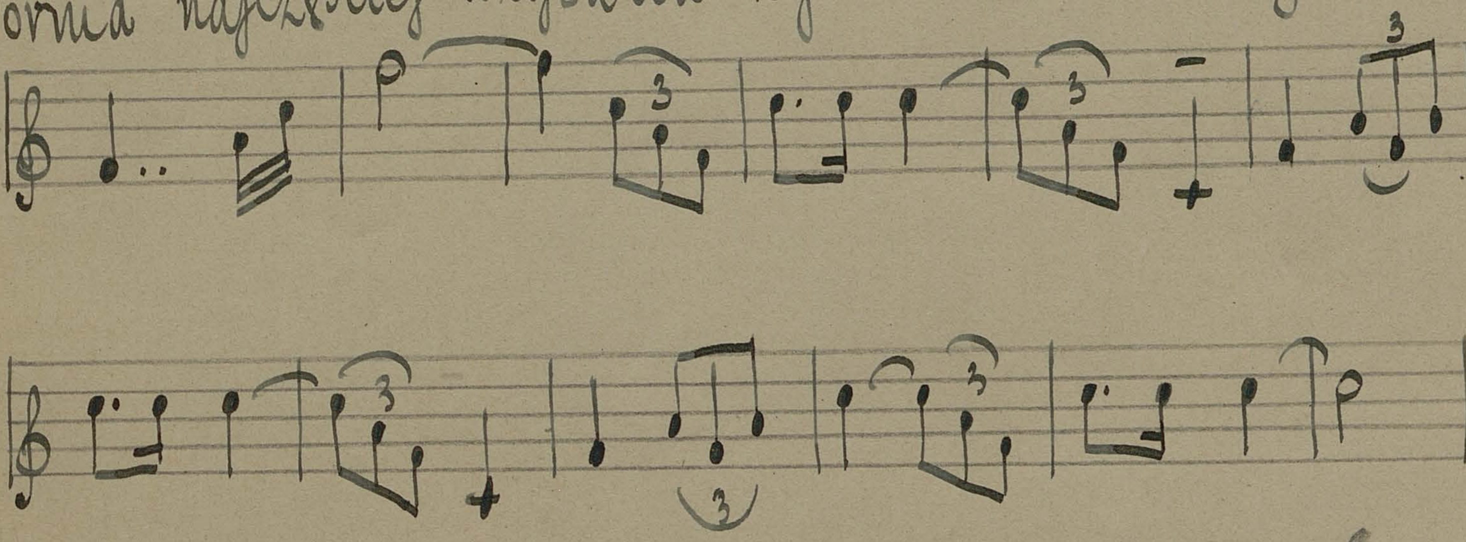
Forma najprostsza i pewnie najdawniejsza początku:

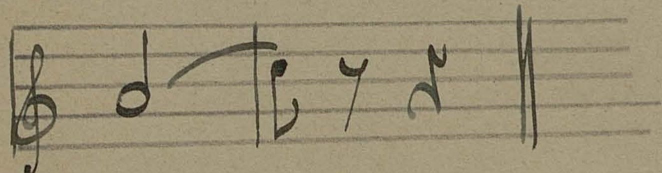


Forma ozdobna początku:



Forma najczęściej używana. Rytm dość swobodny.





Dr Jachimecki

Rozwodowska

Czesław Konopiński c/ Zofia Dąbrowiecka

Pełnom. pow. [illegible] oświadcza że [illegible] krótko [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] powoda